

A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA ERDÉLYBEN

10. FÓRUM

Az erdélyi magyar tudomány a rendszerváltás után

2011. NOVEMBER 25–26.

A PROTESTÁNS TEOLÓGIAI INTÉZET DÍSZTERME
Kolozsvár, Bocskai/A. lancu tér 13.

A rendezvény fővédnöke:

PÁLINKÁS JÓZSEF,

a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

⋮ PROGRAMFÜZET ⋮

AZ ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNY A RENDSZERVÁLTÁS UTÁN

Helyszín: a Protestáns Teológiai Intézet díszterme

Program:

10.00 • Megnyitó

10.30 • KOCSIS Károly: Etnikai térfolyamatok a Kárpát-medencében

11.00 • EGYED Emese: A magyar irodalomtudományi kutatások új fejezete (Erdély, 1990–2010)

11.30 • BARTÓK Katalin : Húsz év a romániai természetvédelemben

SZÜNET

12.30 • GYÉRESI Árpád: Gyógyszerésztudományi előadások és közlemények az EMEOGYSZ keretében az újraindulástól napjainkig

13.00 • VINCZE Mária: Gondolatok az erdélyi magyar közgazdasági és társadalomtudományi kutatások jelenéről és jövőjéről

EBÉDSZÜNET

15.00 • GYENGE Csaba: Jellegzetes magyar eredmények a műszaki kutatás és oktatás terén Erdélyben, a rendszerváltás után

15.30 • KÁSA Zoltán, KOLUMBÁN József: Matematikai és informatikai kutatások Erdélyben 1990–2010

SZÜNET

16.15 • KOVÁCS András: Az EME Kutatóintézete – múlt és jövő

Zárszó

18.30 Állófogadás

AZ EME SZAKOSZTÁLYAINAK TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAKA

Szakosztályi előadások

I. Bölcsészlet-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály

Az előadások helye: EME-székház, Kolozsvár, Jókai/Napoca u. 2–4. sz.

Időpont: 2011. november 26., 9.00 óra

II. Természettudományi Szakosztály

Az előadások helye: Apáczai Csere János Gimnázium

Kolozsvár, Király/I.C. Brătianu u. 26. sz.

Időpont: 2011. november 26., 9.30 óra

III. Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály

Az orvos- és gyógyszerésztudományi kutatások helyzete Marosvásárhelyen

Az előadások helye: Marosvásárhely,

Időpont: 2011. november 4.

Kolozsvári program

Az előadások helye: Szentegyház/ I. Maniu u. 2. sz., I. emeleti előadóterem

Időpont: 2011. november 26., 10.00 óra

IV. Jog-, Közgazdaság- és Társadalomtudományi Szakosztály

Közgazdaságtudományi szekció

Az előadások helye: EME-székház, Kolozsvár, Jókai/Napoca u. 2–4. sz.

Időpont: 2011. december 9.

Társadalomtudományi szekció

Az előadások helye: Sapientia EMTE központi épülete (Óváry-terem)

Kolozsvár, Mátyás király/ Matei Corvin u. 4. sz.

Időpont: 2011. november 26., 9.00 óra

Jogtudományi szekció

Az előadások helye: Sapientia EMTE központi épülete

Kolozsvár, Mátyás király/Matei Corvin u. 4. sz.

Időpont: 2011. december 9.

V. Műszaki Tudományok Szakosztálya

Az előadások helye: Sapientia EMTE központi épülete (kis előadóterem)

Kolozsvár, Mátyás király/ Matei Corvin u. 4. sz.

Időpont: 2011. november 26., 9.30 óra

VI. Matematikai és Informatikai Szakosztály

2. Matematika és Informatika Alkalmazásokkal Konferencia

Az előadások helye: Szováta, Teleki Oktatási Központ

Időpont: 2011. november 4–6.

VII. Agrártudományi Szakosztály

Az előadások helye: Sapientia EMTE

Kolozsvár, Déva utca 4. szám

Időpont: 2011. november 26., 9 óra

Marosvásárhelyi Fiókegyesület

A Magyar Tudomány Napja Marosvásárhelyen

Az előadások helye: Nyárádszereda

Időpont: 2011. november 12.

BÖLCSESZET-, NYELV- ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

Helyszín: EME-székház, Kolozsvár, Jókai/Napoca u.2–4. sz.

Időpont: 2011. november 26., szombat

- 9.00 • Köszöntő szavak: EGYED Emese
- 9.10 • NAGY Éva (Bukarest): *A szöveg kommunikativitása a romániai magyar audiovizuális médiában*
- 9.30 • NAGY L. János (Szeged): *Új típusú népdalaink megközelítéseihez*
- 9.50 • Az *Erdélyi Múzeum* új, vallási néprajzi súlypontú számát (2011/1) Czégényi Dóra mutatja be
- 10.10 • EGYED Ákos (Kolozsvár): *Az idős Kőváry László történetírói nézetei*
- 10.30 • PLETL Rita (Marosvásárhely): *A döblingi korszak*
- 10.50 • GARDA Dezső (Gyergyószentmiklós): *Gyergyói történészkonferenciák 1989 után*
- 11.10 • Hozzászólások

SZÜNET

- 11.40 • ZSEMLYEI Borbála könyvét: *Kicsinyítő képzők az erdélyi régiségben* (EME-kiadás, 2011) FAZAKAS Emese mutatja be
- 12.00 • SZÉLL Anita (Kolozsvár–Marosvásárhely): *Heltai Gáspár helyesírása*
- 12.20 • ILYÉS Hajnalka (Kolozsvár): *Nyomdák és könyvek Kolozsvár XVIII. századában*
- 12.40 • DEMETER Zsuzsa (Kolozsvár): *Kovácsnai Sándor, a szövegkritikus*
- 13.00 • Hozzászólások
- 13.15 • Az *Erdélyi Múzeum* új, irodalmi súlypontú számát (2011/2) KÁSA Boglárka, SIKÓ Beáta és SZILÁGYI Brigitta mutatja be

MAROSVÁSÁRHELYI FIÓKEGYESÜLET

Helyszín: Nyárádszereda, Bocskai István Iskolaközpont új díszterme

Időpont: 2010. november 12., 9.30

9.30

Megnyitó: Pál-Antal Sándor, az EME marosvásárhelyi fiókjának elnöke

Köszöntő:

Zsigmond Barna Pál főkonzul, Csíkszereda

Tóth Sándor, nyárádszeredai alpolgármester

Sipos Gábor, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöke

Ülésszakvezető: PÁL-ANTAL Sándor akadémikus

9.30 • SIPOS Gábor (egyetemi docens, az EME elnöke, Kolozsvár): *Az EME a tudomány szolgálatában*

10.10 • EGYED Ákos (akadémikus, Kolozsvár): *Fejedelmválasztó országgyűlés 1605-ben Nyárádszeredán*

10.30 • RÜSZ FOGARASI Enikő (egyetemi docens, Kolozsvár): *Nagy Szabó Péter testamentuma*

10.50 • PÁL Judit (egyetemi docens, Kolozsvár): *Az 1867-es koronázási ünnepségek és a székelyek*

11.10 • SIMON Zsolt (tudományos főkutató, Marosvásárhely): *Marosvásárhely piackörzete a középkorban*

SZÜNET

Ülésszakvezető: EGYED Ákos akadémikus

11.50 • BALÁZS Lajos (egyetemi docens, Csíkszereda): *Szent királyaink kultusza és a székelyek*

12.10 • SOÓS Zoltán, GYÖRFI Zalán (régészek, Marosvásárhely): *A nyárádszentlászlói templomásatások*

12.30 • CSÁKI Árpád (történész, Sepsiszentgyörgy): *Kendi János, Apafi Mihály ítélőmestere*

12.50 • GARDA Dezső (egyetemi docens, Gyergyószentmiklós): *Gróf második Lázár Ferenc életútja*

13.10 • Könyvismertető

• GARDA Dezső (szerk.) *A mezővárosi státustól a rendezett tanácsú városig. Az EME gyergyói fiókszervezetének konferenciakötete.* Csíkszereda, Status Kiadó, 2011.

• Denisa BORDEANU–NOVÁK Csaba Zoltán: *Az elnémult harang. Egy megfigyelés története. Pálfi Géza élete a Securitate irataiban.* Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2011.

EBÉDSZÜNET

Ülésszakvezető: SIPOS Gábor egyetemi docens

- 15.00 • SZEKERES Attila István (heraldikus, Sepsiszentgyörgy): *A székely nemzet címerei*
- 15.20 • ZEPECZÁNER Jenő (ny. muzeológus): *A székely nemzet pecsétje*
- 15.40 • PÁL-ANTAL Sándor (akadémikus, Marosvásárhely): *Székelyföldi törvényhatósági címeres pecsétek 1848–1918 között*
- 16.00 • MIHÁLY János (történész, Székelyudvarhely): *Székely történelmi zászlók*

SZÜNET

Ülésszakvezető: GARDA Dezső egyetemi docens

- 16.35 • SPIELMANN Mihály (ny. főkönyvtáros, Marosvásárhely): *Berzenczei László emigrációs naplója*
- 16.55 • TAMÁSI Zsolt (tanár, Marosvásárhely): *A marosvásárhelyi állami elemi oktatás első évtizedei*
- 17.15 • JÓZSA András (tanár, Szováta): *Angelescu tanügyminiszter iskolapolitikája*
- 17.35 • NOVÁK Csaba Zoltán (tudományos kutató, Marosvásárhely): *Az 1968-as közigazgatási átszervezés a Székelyföldön*

Vita

Összefoglaló és zárószó

TERMÉSZETTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

Őszi Természettudományi Konferencia

Helyszín: Apáczai Csere János Líceum, I.C. Brătianu (Király) u. 26., Kolozsvár

Időpont: 2011. november 26., szombat

8.30 • Regisztráció

9.30 • Megnyitó

9.45 • Életek a tudomány és nevelés szolgálatában. *Köszöntjük a 80 éves Uray Zoltánt, Bárány-Horváth Attilát, Grünwald Ernőt, a 75 éves Kacsó Ferencet, a 70 éves Farkas Györgyöt és Korcsog Mátyást, a 65 éves Szócs Katalint, Lányi Szabolcsot és Vallasek Istvánt.*

PLENÁRIS ELŐADÁS

10.00 KATONA Miklós (EME, Kolozsvár), Veress Erzsébet: *Kémiai Nobel-díj a kémia nemzetközi évében: Kvázikristályok*

KÁVÉSZÜNET

SZEKCIÓELŐADÁSOK

KÉMIA – FIZIKA

Ülésvezető: Farkas György (ny. docens, Sapientia–EMTE, Kolozsvár)

11.00 • Muzsnay Csaba (BBTE, Kolozsvár): *A kétszeres Nobel-díjas hölgykiválóság, **Maria (Marie) Sklodowska-Curie**, a legismertebb vegyész, **Dimitrij Ivanovics Mengyelejev** és a 160 éve született, 75 éve meghalt magyar vegyész nagyság, **Ilosvay Lajos** a kémia évében*

11.20 • Kelemen Hajnal (OGyE, Marosvásárhely): *Biológiailag aktív fémvegyületek gyógyászati alkalmazása*

11.30 • Forizs Edit (BBTE, Kolozsvár): *Alkaloidok átmenetifém-komplexei*

11.40 • ifj. VÁRHELYI Csaba (BBTE, Kolozsvár), POKOL György, GÖMÖRY Ágnes, Korecz László, Trif László, VÁRHELYI Csaba: *Vegyes Co–Re-komplexei oximokkal*

11.50 • Pataki Bernadeth (MTA MFA, Budapest), Ballók Mária, Bartha András, Vértesy Zofia, Kékedy Nagy László, Bratu Ioan, Indrea Emil, Veress Erzsébet: *Tasnádi régészeti kerámialeletek sokelemes jellemzése*

12.00 • Orbán László (Veszprém): *A protonszög hosszának pontos értéke*

12.10 • Kovács Zoltán (BBTE, Kolozsvár): *A fizika iránti érdeklődés és a fizikusi pálya vonzásának vizsgálata végzős tanulóknál*

KÖRNYEZETTUDOMÁNYOK – FÖLDTUDOMÁNYOK

Ülésvezető: Wanek Ferenc (EME, Kolozsvár)

12.20 • Begy Róbert (BBTE, Kolozsvár): *Gamma-spektrometriás mérések a környezettudományban*

- 12.30 • Buzás Márta (BBTE, Kolozsvár), Begy Róbert Csaba: *Hargita megyei ásványvizek radon- és rádiumtartalmának mérése*
- 12.40 • Farkas Ervin (BBTE, Kolozsvár), Minier Attila, Begy Róbert Csaba: (BBTE, Kolozsvár): *Radioaktív üledékmozgás monitorizálása a Vaskó-patakban*
- 12.50 • Szathmári Kinga (BBTE, Kolozsvár), Begy Róbert Csaba: *Össz alfa- és bétaaktivitás meghatározása bányavizekben és a környéki falvak kútvízeiben*
- 13.00 • Fekete Edith-Emőke (BBTE, Kolozsvár), Réti Kinga-Olga, Papp Botond: *A bercai iszapvulkánok kialakulása és környezetre gyakorolt hatásuk*
- 13.10 • Szipoly Renáta (BBTE, Kolozsvár), Begy Róbert Csaba: *A Nap tevékenysége és hatása az időjárásra*
- 13.20 • Wanek Ferenc (EME, Kolozsvár): *Pávai Vajna Ferenc (1886–1964) erdélyi gyökerei és ide vonatkozó tudományos munkássága*

BIOLÓGIA

Ülésvezető: Uray Zoltán (EME, Kolozsvár)

- 11.00 • SZŐCS Katalin (EME, Kolozsvár): *A természettudományok és a mértani formák kapcsolódásai*
- 11.15 • Bárány Horváth Attila (EME, Kolozsvár), Vitályos Gábor Áron, Uray Zoltán (EME, Kolozsvár): *Emberré válás és információ*
- 11.30 • Bárány Horváth Attila (EME, Kolozsvár), Vitályos Gábor Áron: *Homo informaticus*
- 11.45 • KORCSOG Mátyás (EME, Kolozsvár): *Történelmi arcképcsarnok Európa első gyógyszerétárából*
- 12.00 • Veres Anna (BBTE, Kolozsvár): *Örökletes-e a homoszexualitás?*
- 12.15 • Csenger Szidónia (BBTE, Kolozsvár), Bartók Katalin: *Vadgazdálkodás Erdélyben. Esettanulmány*
- 12.30 • Patkó Ferenc (tanár, Székelyudvarhely): *A rovarökológia mai állapota és kérdései*
- 12.45 • Patkó Ferenc (tanár, Székelyudvarhely): *Virágos növények bogárfaunája*
- 13.00 • Uray Zoltán (EME, Kolozsvár): *A fizikai aktivitás – testezés – szerepe a dagantos megbetegedések kialakulásának megelőzésében*

ORVOS- ÉS GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

I. AZ ORVOS- ÉS GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI KUTATÁSOK HELYZETE MAROSVÁSÁRHELYEN

Szervezők:

EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya

MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottság Egészségügyi Szakbizottsága

Helyszín: „Bod Péter” Diakóniai Központ földszinti előadóterme, Marosvásárhely

Időpont: 2011. november 4., 16:00 óra

EGYED-ZS. Imre: *Patológiai vizsgálatok - immunhisztokémia, molekuláris biológia, genetika*

PÁVAI Zoltán: *Molekuláris diagnosztikai lehetőségek az Anatómiai Tanszéken*

MEZEI Tibor: *A digitális metszetek készítése során szerzett tapasztalataink az elmúlt 3 évben*

SZILÁGYI Tibor: *Idegtudományi kutatás az Élettani Tanszéken*

GOGOLÁK Edit: *A szövetfejlődés-tani kutatások és az oktatás múltja és jelene a marosvásárhelyi Anatómia és Fejlődéstani Tanszéken*

NAGY Előd: *Labordiagnosztika és klinikai kutatás Marosvásárhelyen, szokványos és rendhagyó keretek közt*

SZÉKELY Edit: *Kutatási lehetőségek és nehézségek a mikrobiológia terén*

BENEDEK Imre: *A kardiológia területén végzett kutatásaink eredményei (30 éves tapasztalat)*

SZABÓ Mónika: *Vér- és adatbank kialakításának szükségessége – lehetősége –, nehézségek*

HORVÁTH Adrienne: *Az akut limfoblasztos leukémia diagnózisában és kezelésében elért eredményeink az utolsó 10 éves időszakban (2001–2010)*

MÁRTHA Orsolya: *Az Urológiai Klinikán az elmúlt 10 év során végzett II., III. és IV. fázisú klinikai gyógyszerterapeutikumok során szerzett tapasztalataink*

BORKA BALÁS Réka: *Marosvásárhelyi bioanalitikai kutatólaboratórium: múlt, jelen, perspektívák*

Gergely István: *A bioaktív üveg alkalmazása vápadefektusokban. Rövid távú tapasztalataink*

Zuh Sándor: *A medialiszlás fontossága a csípődiszplázia talaján kialakult másodlagos csípőízületi porckopásban*

II. KOLOZSVÁRI PROGRAM

Helyszín: Szentegyház/ I. Maniu u. 2. sz., I. emeleti előadóterem

Időpont: 2011. november 26., 10:00 óra

PÉTER H. Mária: *Ferencz Áron (1880–1954). Egy kolozsvári gyógyszerész útkeresése a két világháború között*

PÉTER Mihály: *Orvosok és gyógyszerészek a Romániai magyar irodalmi lexikon kötetiben*

GAAL György: *Brandt József – az első kolozsvári sebészprofesszor*

KÁVÉSZÜNET

MOLNÁR Endre: *Fogbeültetések – nagy lépés a fogorvostudomány történetében*

KAUCSÁR Emese: *Régi és új képalkotó eljárások kihívásai a szemészetben*

JOG-, KÖZGAZDASÁG ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

I. KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

A KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGTUDOMÁNYI KUTATÁSOK HELYZETE AZ ERDÉLYI MAGYAR NYELVŰ OKTATÁSI KÖZPONTOKBAN A RENDSZERVÁLTÁS UTÁN

Helyszín: EME-székház, Kolozsvár, Jókai/Napoca u.2–4. sz.

Időpont: 2011. december 9., péntek 15.00 óra

- 15.00 • Köszöntő – VINCZE Mária szakosztályi elnök
- 15.10 • KOVÁCS Gyöngyvér (BBTE Közgazdaság- és Gazdálkodástudomány Kar): *A közgazdasági kutatások helyzete a BBTE Közgazdaság- és Gazdálkodástudomány magyar tagozatán*
- 15.30 • FAZAKAS József (BBTE, Sepsiszentgyörgy): *A BBTE sepsiszentgyörgyi kihelyezett karán folyó kutatások*
- 15.50 • TONK Márton (Sapientia EMTE, Kolozsvár): *Társadalomtudományi kutatások a Sapientia kolozsvári karán*
- 16.10 • VERESS Emőd (Sapientia EMTE, Kolozsvár): *A jogtudományi kutatások helyzete*
- 16.30 • ELEK Sándor (Sapientia EMTE, Csíkszereda): *Kutatási eredmények a Sapientia csíkszeredai karán*
- 16.50 • FOGARASI József (Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad): *A közgazdasági kutatások helyzete a Partiumi keresztény Egyetemen*
- 17.10 • Vita

KÁVÉSZÜNET

- 18.00 • CSABA László: *Az Európai Unió válsága és az európai tanulmányok helyzete.*

II. JOGTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

RÓMAI JOGI HAGYOMÁNY ÉS MODERN MAGÁNJOG – 2. KIADÁS

Szervezők:

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Jogtudományi Tanszéke
Erdélyi Múzeum-Egyesület Jog, Közgazdaság- és Társadalomtudományi Szakosztálya

Helyszín: Sapientia–EMTE Mátyás király utca 4. szám alatti épülete

Időpont: 2011. december 9., 13 óra

- 13.00 • Megnyitó
PLENÁRIS ÜLÉSEK (angol nyelvű)
- 13.05 • Mircea Dan BOB (BBTE): *Elements of Roman Law in the New Romanian Civil Code*

13.35 • VERESS Emőd (Sapientia–EMTE JTI): *The New Romanian Civil Code on Contracts: New Elements, Questions, Problems*

KÁVÉSZÜNET

RÓMAI JOGI SZEKCIÓ

- 14.30 • MOLNÁR Imre (SZTE ÁJK, professor emeritus): *Az ókori Róma büntetőeljárási jogának rendje*
- 14.50 • NÓTÁRI Tamás (KRE ÁJK, Sapientia–EMTE JTI, egyetemi docens): *Római büntető-jog Cicero Verrinájában*
- 15.10 • Andreja KATANCEVIC (Belgrádi Egyetem ÁJK, egyetemi adjunktus)

KÁVÉSZÜNET

MODERN MAGÁNJOG SZEKCIÓ

- 16.00 • SZÉKELY János (ügyvéd): *A családrdság semmisségi jogkövetkezményei az új Polgári törvénykönyvben*
- 16.20 • SZTRANYICZKI Szilárd (Sapientia–EMTE JTI): *Az elbirtoklásról az új Polgári törvénykönyv szerint*
- 16.40 • PANTILIMON Richárd (Sapientia–EMTE JTI): *A házassági vagyoni jogi szerződés az új Polgári törvénykönyv tükrében*

KÁVÉSZÜNET

17.30 • KÖNYVBEMUTATÓK

- Dr. Nótári Tamás: *Római köz- és magánjog*, Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2011. (bemutatója: Molnár Imre)
- Dr. Szilárd Sztranyiczki: *Drept civil. Drepturile reale principale conform noului Cod civil*, Ed. Status, Cluj-Napoca–Miercurea Ciuc, 2011. (bemutatója: Székely János)
- Dr. Lupán Ernő, Dr. Sztranyiczki Szilárd: *Román–magyar magyarázó jogi szótár. Îndrumar de terminologie româno-maghiară. Polgári jog: általános rész, jogalanyok. Drept civil: partea generală, persoanele*, Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2011. (bemutatója: Kokoly Zsolt)

III. TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

Szervezők:

Erdélyi Múzeum-Egyesület Jog-, Közgazdaság és Társadalomtudományi Szakosztály
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Természettudományi és Művészeti Kar

Helyszín: Sapientia–EMTE központi épülete (Óváry-terem)

Kolozsvár, Mátyás király/ Matei Corvin u. 4. sz.

Időpont: 2011. november 26., 9.00 óra

09:00 • *Megnyitó, köszöntő.* (SZÁSZ Alpár Zoltán szakosztályi alelnök)

Pszichológia, neveléstudomány, szociológia

Moderátor: ILYÉS Szilárd Zoltán

09.05 • Veress Enikő (doktorandus – BBTE, Szociológia és Szociális Gondozás Kar) – NEMÉNYI Ágnes (egyetemi docens – BBTE, Szociológia és Szociális Gondozás Kar): *A szociális gazdaság megvalósíthatósága Romániában*

09.20 • TÓKÉS Gyöngyvér (egyetemi adjunktus – Sapientia EMTE, Műszaki és Humántudományok Kar): *A hálózat gyermekei. A romániai z-generáció*

09.35 • OZSVÁTH JUDIT (BBTE, PSZICHOLÓGIA ÉS NEVELÉSTUDOMÁNYOK KAR): *Diákélet saját egyetemi egyesület nélkül. A kolozsvári egyetemen tanuló magyar hallgatók önszerveződési törekvései a két világháború között*

09.50 • Vita

(POLITIKATUDOMÁNY ÉS POLITIKAI FILOZÓFIA)

Első panel: Kisebbségek – Moderátor: SZÁSZ Alpár Zoltán

10.15 • BODÓ BARNÁ (egyetemi docens – Sapientia EMTE, Európai Tanulmányok Tanszék): *Kisebbségi tudomány és civil szféra*

10.30 • Bognár Zoltán (PhD hallgató – Pécsi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar / megbízott tanársegéd – BBTE, Politika-, Közigazgatás- és Kommunikáció-tudományi Kar): *Nyilvános politikai elemzés Erdélyben*

10.45 • Székely István Gergő (doktori hallgató – Közép-Európai Egyetem, Politikatudományi Tanszék / tudományos munkatárs, Nemzeti Kisebbségkutató Intézet) – HORVÁTH István (elnök, Nemzeti Kisebbségkutató Intézet): *Kisebbségi képviselői rendszerek Közép- és Kelet-Európában*

11.00 • Vita

11.25 • Kávészünet

Második panel: Filozófia – Politikaelmélet-tudományelmélet – Moderátor:

VERESS Enikő

11.40 • SZIGETI ATTILA (egyetemi adjunktus – BBTE, Történelem-Filozófia Kar): *A társas megismerés fenomenológiája és kognitív tudománya*

11.55 • Szász Alpár Zoltán (egyetemi tanársegéd – BBTE, Politika-, Közigazgatás- és Kommunikáció-tudományi Kar): *Gondolatok az összehasonlító módszer történetéről és alkalmazásáról a politikatudományban*

12.10 • ILYÉS SZILÁRD ZOLTÁN (doktori hallgató – BBTE, Történelem-Filozófia Kar / tudományos munkatárs – EME): *Az önkormányzatiság HANNAH ARENDT és BIBÓ ISTVÁN munkásságában*

12.25 • Vita

Harmadik panel: Az Európai Unió és Románia – Moderátor: BAKK Miklós

- 12.50 • DRAVECZKY Tímea (magiszteri hallgató – Budapesti Gazdasági Főiskola, Külkereskedelmi Kar): *Az Európai Területi Együttműködési Csoportosulások mint az Európai Unió megmentői*
- 13.05 • CSETNEK Tímea Tünde (doktori hallgató, Corvinus Egyetem, Alkalmazott Politikatudományi Doktori Iskola / programmenedzser – Central European Service for Cross-Border Initiatives): *Határmenti román–magyar intézményfejlesztés*
- 13.20 • Bakk Miklós (egyetemi docens – BBTE, Politika-, Közigazgatás- és Kommunikáció-tudományi Kar): *A román alkotmányos identitás a rendszerváltás után*
- 13.35 • Vita

MŰSZAKI TUDOMÁNYOK SZAKOSZTÁLYA

12. fórum

Helyszín: Sapientia központi épület, a Bocskay-ház kis előadóterme, Kolozsvár, Mátyás király utca 4. sz.

Időpont: 2011. november 26., szombat

09.30 • Megnyitó/köszöntések
GYENGE Csaba, az MTA külső tagja, az EME alelnöke
DÁVID László, a Sapientia EMTE rektora

I. RÉSZ

Elnökök:

GYENGE Csaba, az EME alelnöke, egyetemi tanár, KME
KAKUCS András, tanszékvezető egyetemi docens, Sapientia EMTE, Marosvásárhely
MÁRTON László, az EME–MTSz alelnöke, Gyergyószentmiklós

09.40 • BITAY Enikő (Sapientia–EMTE, Marosvásárhely): *A műszaki tudományok gyakorlatorientált fejlesztése – különös tekintettel az oktatásra és a kutatásra*

09.50 • DUDÁS László (Miskolci Egyetem): *Számítógéppel segített fogaskerék-fejlesztés*

10.00 • HOLLANDA Dénes, MÁTÉ Márton (Sapientia EMTE, Marosvásárhely): *Homlok-palástfogazatú alakos tárcsamarók profiltartásának kérdése*

10.10 • GYENGE Csaba, OLAH László (Kolozsvári Műszaki Egyetem): *Új technológiai eljárás a golyós hajtóművek gyártására*

10.20 • JÁRMAI Károly, FARKAS József, KOVÁCS György, DARÓCZY László, BARCSÁK Csaba, DÜL Róbert, KOTA László, OLÁH Róbert (Miskolci Egyetem): *Szerkezetek és rendszerek optimalása*

10.30 • TIBA Zsolt (Debreceni Egyetem Műszaki Kar): *Gépészeti tervezés mechatronikai rendszerrel*

10.40 • KOCSIS Imre (Debreceni Egyetem Műszaki Kar): *Alkalmazások bemutatása a műszaki matematika oktatásában: lineáris rendszerek elemzésének eszközei komputeralgebrai rendszerekben*

10.50 • POKORÁDI László (MTA DAB Debrecen): *Termálvízrendszer bizonytalanság-elemzése*

11.00 • IMECS Mária (Kolozsvári Műszaki Egyetem, Villamosmérnöki Kar, Villamos Gépek és Hajtások Tanszék): *Kalickák aszinkron motoros hajtás vektoriális szabályozása kettős mezőorientációval*

11.10 • Szünet

II. RÉSZ

Elnökök:

CSIBI Vencel, az EMT alelnöke, egyetemi tanár, KME

MÁTÉ Márton, EME–MTSz alelnök, Marosvásárhely

POKORÁDI László, egyetemi tanár, MTA DAB Debrecen

- 11.30 • KALMÁR László (Miskolci Egyetem), Ralf HELLMANN (University of Aschaffenburg), RÉGERT Tamás (von Karman Institute for Fluid Dynamics), VARGA Zoltán (Miskolci Egyetem): *Áramköri panelben nagy teljesítményű led által keltett hővezetési folyamat numerikus szimulációja*
- 11.40 • DÖMÖTÖR Ferenc, LAKATOS Károly, SZAMOSI Zoltán (Miskolci Egyetem): *Mezőgazdasági hulladékból energia: szalmából készült pellet*
- 11.50 • PAPP Viktória (Nyugat-Magyarországi Egyetem Kitaibel Pál Doktori Iskola - Sopron): *Agripelletek helyzete Magyarországon*
- 12.00 • KOLOZSVÁRY Zoltán (Plasmaterm, Marosvásárhely; IFHTSE): *Hangsúlyváltások a műszaki felülettudomány területén*
- 12.10 • PAPP István (Sapientia–EMTE, Marosvásárhely): *Forgódugattyús motorok fejlesztéséről*
- 12.20 • KISFALUDI-BAK Zsombor, GOBESZ Ferdinánd-Zsongor (Kolozsvári Műszaki Egyetem, Építőmérnöki Kar): *Környezetkímélő házak szalmabálából*
- 12.30 • BITAY Enikő, MÁRTON László, ORBÁN György, TALPAS János (Technikatörténeti kutatócsoport, EME): *Kolozsvári templomtornyok, harangok, toronyórák. A Szent Mihály-templom és a Ferencesek temploma*
- 12.40 • MIHÁLIK András (Nagyvárad Egyetem): *Talajmechanikai és műszaki paraméterek tanulmányozása különböző támasztószervezetek strukturájának a függvényében*
- 12.50 • Szócs Katalin (ny. kutató, Kolozsvár): *A természettudományok és a mértani formák kapcsolódásai*
- 13.00 • Kiértékelés és eszmecsere

MATEMATIKAI ÉS INFORMATIKAI SZAKOSZTÁLY

2. Matematika és informatika alkalmazásokkal

Szervezők:

Erdélyi Múzeum-Egyesület Matematikai és Informatikai Szakosztály
Kolozsvári Akadémiai Bizottság
Radó Ferenc Matematikaművelő Társaság
Farkas Gyula Egyesület a Matematikáért és Informatikáért

Időpont: 2011. november 4–6.

Helyszín: Szováta, Teleki Oktatási Központ

Péntek

17.30 • Regisztráció

17.55 • Megnyitó

Didaktika előadások

Elnök: WESZELY Tibor

18.00 • OLOSZ Ferenc (középiskolai tanár, Szatmárnémeti): *Az egyenletek megoldási módszerei*

18.30 • AMBRUS Erna (középiskolai tanár, Csíkközmás): *A matematika tanítása játékosan*

Szombat

Matematika előadások

Elnök: KÁSA Zoltán

9.00 • BÁRICZ Árpád (BBTE): *Módosított Bessel-függvényekre vonatkozó Turán-típusú egyenlőtlenségek*

9.30 • KOLUMBÁN József (az MTA külső tagja, BBTE): *Függvénysorozattal adott egyenlőtlenségrendszer megoldhatósága*

10.00 • NÉMETH Sándor (az MTA külső tagja, BBTE): *A differenciális komplementaritás problémája*

10.20 • SZILÁGYI Miklós (Sapientia EMTE): *Zadeh-terek*

10.40 • DARVAY Zsolt (BBTE): *Prediktor-korrektor algoritmusok konvex kvadratikus optimalizálási feladatokra*

11.00 • SZÁSZ Róbert (EMTE): *Egy elliptikus integrálokkal kapcsolatos egyenlőtlenség*

11.20 • SÁNDOR József (BBTE): *Az első n prímszám szorzatáról és a binomiális együtt-hatokról*

KÁVÉSZÜNET

Matematikatörténet előadások

Elnök: BEGE Antal

12.00 • WESZELY Tibor (Sapientia EMTE): *Az első magyar aranyérmes matematikus*

12.30 • KÁSA Zoltán (Sapientia EMTE): *A két Bolyai – levelek és más dokumentumok tükrében*

13.00 • OLÁH GÁL Róbert (Sapientia EMTE): *A Bolyaiak matematikai jelei*

13.20 • BANDI Árpád (nyugalmazott tanár, Marosvásárhely): *Krisztinától Saroltáig*

EBÉDSZÜNET

Didaktika előadások

Elnök: KOLUMBÁN József

15.00 • KUPÁN Pál (EMTE): *Lineáris transzformációk GeoGebrával*

15.20 • ROBU Judit (BBTE): *GeoGebra*

15.40 • OLOSZ Ferenc (középiskolai tanár, Szatmárnémeti): *Hogyan használtam a Matlapot oktatói tevékenységemben*

16.00 • Megbeszélés a Matlap szerkesztőivel. Szerkesztők, terjesztők találkozója

17.30 • A Farkas Gyula-emlékérem átadási ünnepsége

AGRÁRTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY

Szervezők: EME Agrártudományi Szakosztály

Sapientia EMTE Környezettudomány Szak, Kolozsvár és Kertészmérnöki Szak, Marosvásárhely

Helyszín: Sapientia EMTE, Természettudományi és Művészeti Kar, Kolozsvár, Déva utca 19. sz.

Időpont: 2011. november 26.

Regisztráció: 8.30 – 9.00 óra

Elnök: URÁK István, FARKAS Zoltán

Megnyitó: FARKAS Zoltán szakosztályi elnök

- 9.00 • HUNYADI Attila: *Erdélyi magyar gazdasági gondolkozók*
9.15 • FARKAS Zoltán: *Megemlékezés a Mezőgazdasági Akadémia tanáraitól: Antal Dániel*
9.30 • ALBERT Imre: *Újdonságok a biotermesztés terén*
9.45 • VERESS T. Éva: *Felmérések a biokertben 2009–2011*
10.00 • VALLASEK István: *A biomassza energetikai hasznosítása Erdélyben*
10.15 • CSOMOS Attila, SOMOGYI György: *A fűszerpaprika múltja, jelene, jövője*
10.30 • PÁSZTOR Judit: *Ásóég energetikai mutatóinak elemzése növényházban*

KÁVÉSZÜNET

- 11.15 • JAKAB Csilla, RÉTHI Kinga, HORVÁTH Zoltán, HORVÁTH Csaba: *A Kolozs környéki sótartalmú vizek szennyezettségének a hatása növényzetre*
11.30 • HORVÁTH Zoltán, SABO Ioan, Greta MĂNDREAN, HORVÁTH Csaba: *A Lozsárd-patak mentén észlelt szennyezettség fokának tanulmányozása*
11.45 • FILEP Kálmán Csaba: *Fitoplazmák, kevésbé ismert növényi kórokozók nyomai*
12.00 • GÁL Katalin Erzsébet, PINKE Gyula: *Kalászos kultúrák és tarlók gyomflórájának összehasonlító vizsgálata*
12.15 • JAKAB Sámuel: *A Székelyföld feltételesen megújuló természeti erőforrásai*
12.30 • FÜLEKY György: *Az erdőszűltség változásai Erdélyben*
12.45 • KERÉKES Zsolt: *A díszcserjék gyakorisága Erdély történeti kertjeiben*
13.00 • SUBA Kálmán: *A szaporodásbiológia és -nemesítés szerepe az erdélyi szarvasmarha tenyésztésében*
13.15 • KIS Károly: *A Temes megyei gazdamozgalom kronológiája 1990 és 2010 között*
13.30 • Kiértékelés

JEGYZETEK

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A szakosztályi programokról az EME székházában,
a www.eme.ro/mtne vagy titkarsag@eme.ro címen lehet érdeklődni.

ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET

CF: 5566931

RO, 400009 Kolozsvár/Cluj

Jókai/Napoca u. 2-4.

Postacím: 400750 OP 1-191

Tel./fax: 0264 595176

E-mail: titkarsag@eme.ro

www.eme.ro/mtne

- **TÁMOGATÓK:**
- MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
- BETHLEN GÁBOR ALAP
- COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY